

La història inexistent, el silenci de les paraules i l'eloqüència dels fets

written by Jaume Renyer | 24 d'agost de 2023

Ocupo les hores vagaroses d'aqueix sec estiu amb lectures pendents i reflexions contingudes que troben ara el moment d'aparèixer modestament en aquest terreny d'assaig bloqueaire. Ahir va ser un apunt arran de la lectura del darrer llibre de Pierre-André Taguieff, "[Pourquoi déconstruire ? Origines philosophiques et avatars politiques de la French Theory](#)", (H&O, Éditions, 2023). Avui, suggereixo fils que se'n poden derivar a parer meu.

La primera qüestió que em sobta és com uns intel·lectuals francesos crescuts a la immediata segona postguerra mundial, de la qual França ha sorgit aparentment guanyadora, s'emprenen a reinterpretar el pensament de filòsofs alemanys (Nietsche, Heidegger) que han estat adoptats (el primer) i adaptats (el segon) pel nazisme i que per aquest motiu són bandejats del procés de reconstrucció democràtica de la identitat germànica posterior al 1945. No hi ha en Derrida, Foucault, o altres ni un bri de pensament innovador i nacionalment autocentrat, sinó la recuperació en nom del progressisme abstracte i banal de la relativització radical i la desconstrucció de categories filosòfiques i conceptes històrics racionalment elaborats. Hom difumina fets veritablement contrastats en favor d'una interpretació sense límits que té per objectiu recusar l'universalisme dels drets de les persones i els pobles (estigmatitzada com una creació interessada de la cultura juego-cristiana occidental) en pro d'un relativisme inabastable.

Escriu Taguieff: "Aquests són els principis de l'acusació a la racionalitat com a pensament, sobre la base de les categories

d'universalitat i necessitat, pensada pels filòsofs i estudiosos europeus des de l'antiga Grècia. La racionalitat seria només una ramificació d'un sistema de dominació del qual els homes humans, i en particular els homes occidentals ("blancs"), serien els exclusius beneficiaris. El mateix s'aplicaria a l'objectivitat com a projecte normatiu i manera de validació del coneixement, que només seria una teorització enganyosament neutral de la dominació masculina. Caldria, doncs, deconstruir la universalitat, la racionalitat i l'objectivitat per acabar amb el patriarcat i el «carnofalogocentrisme»" (pàgines 219-220)(*).

I el més rellevant de tot és que aquest capteniment desconstructivista, que no és ni una anàlisi, ni una crítica, ni un mètode, hagi arrelat al món universitari dels EUA i d'allí s'hagi globalitzat a una velocitat vertiginosa arreu del món occidental. A casa nostra, singularment, amb una facilitat que només és explicable pel grau d'alienació i submissió nacional que el [progressisme d'arrels autoritàries](#) ha inculcat entre els creadors d'opinió nostrats des de fa mig segle. Excepcionalment, cal esmentar Xavier Diez que en un article recent, [Progressisme extraviat. El Món](#), 14 d'abril d'enguany, denuncia "aquesta mena de Revolució Cultural maoista que recorre actualment els campus universitaris, a la recerca de la **destrucció iconoclasta dels canons culturals i les jerarquies morals** i que sembla capgirar (potser tancar) la fase de la civilització occidental contemporània. Aquest historiador italià, (es refereix a Enzo Traverso) gran lector de Gramsci, critica veladament la incapacitat de construir cap alternativa sense treure'n lliçons històriques. I de fet, les tendències intel·lectuals de la nova esquerra semblen més interessades a reescriure el passat que a construir un nou present o plantejar un futur mínimament atractiu".

I afegeix: "En qualsevol cas, assistim avui a una estranya paradoxa. **Mai allò que diríem la "nova esquerra", havia tingut tanta influència en l'espai públic i en les seves traduccions**

legislatives. La lluita pel matrimoni igualitari, el reconeixement dels drets LGTBIQ+, les facilitats per assolir l'autodeterminació de gènere, fins al punt que es permet a homes biològics competir en competicions esportives en categories femenines, resulten desconcertants. Si ho comparem amb les dècades de sang, suor i llàgrimes que van haver de patir els nostres avantpassats per assolir la jornada de les 40 hores, el dret a sindicar-se, el salari mínim, la seguretat social, l'emancipació legal de les dones, la igualtat racial o l'autodeterminació dels pobles, **aquestes lluites estrella de la nova esquerra de les subjectivitats han assolit en pocs anys i a baix cost bona part dels seus objectius**, tal com es pot documentar en els textos legals d'occident. A tot això, podríem afegir alguns altres elements que van més enllà dels drets estrictament civils, perquè bona part d'aquesta nova ideologia es pot dir que s'està convertint en doctrina oficial de les institucions i els mitjans *mainstream*. La idea de la deconstrucció de les masculinitats convencionals, la Teoria Crítica de la Raça, la idea de la censura contra aquells discursos que incomoden determinats col·lectius, el linxament públic de les veus discrepants, l'enaltiment acrític de la diversitat, propostes ideològiques inconsistentes com la interseccionalitat, la introducció del misticisme a les escoles mitjançant una educació emocional que empeny els individus vers la deixadesa de les seves responsabilitats, contrasta amb un panorama social desolador. Perquè, efectivament, mentre establim categories de gèneres fluids i des de les escoles es tracta d'imposar una mena de nova i desconcertant ortodòxia moral, vivim un context històric marcat per l'eixamplament de les desigualtats, la precarietat, l'especulació, la destrucció de l'obra col·lectiva dels nostres avantpassats i, el pitjor de tot, la progressiva erradicació d'allò que podríem anomenar trajectòries vitals mínimament estables i previsibles, amb una especial obsessió contra la mateixa família i la nació. La família, si bé no representa cap meravella (i em remeto a la tradició literària per entendre el seu caràcter limitador i traumàtic), potser

resulta **l'únic espai mínimament protector d'un individu cada vegada més a la intempèrie**. I en aquest sentit, sembla com si aquesta institució mil·lenària fes nosa”.

A banda, de [l'addicció a la retrologia històrica](#), en nom de la qual es reescriuen obres literàries, es derrueixen monuments i es condemnen personatges, la segona qüestió que més em sobta és el pedantisme intel·lectual que gasten els seus propagandistes, aparellada al rebuig persistent a sotmetre els seus plantejaments a un debat obert a la crítica. L'aclaparadora pressió mediàtica favorable als seus postulats (ja siguin mitjans públics, com TV3, o privats, com Vilaweb) els estalvia la feina i assenyala el punt feble de la seva hegemonia cultural. El silenci de les paraules que no volen dir res de substancial, que no resisteixen la refutació argumentada, és el senyal del caràcter totalitari dels seus propòsits. Edward Saïd, Noam Chomsky, són molt esmentats com a font d'autoritat moral, però pocs són capaços de comprendre i aplicar el mestratge de [Karl Popper en defensa de les societats obertes occidentals](#).

I finalment, l'eloqüència dels fets queda submergida en aquella confusió política i cultural de tal manera que una nació com la catalana sotmesa a unes condicions d'espoliació econòmica i dominació política descomunals (segons els paràmetres occidentals) es veu abandonada a la seva dissort per la incapacitat dels qui se'n diuen dirigents a l'hora de bastir un projecte capaç de fer-hi front. El [wokisme institucionalitzat](#) pel govern d'ER a la Generalitat n'és la mostra més patètica.

(*) Traducció del francès per part de Redacció Unilateral.